

EEN ZWARE TAAK.

Er wordt veel gearbeid in den wijngaard des Heeren, en op verschillende wijs. Maar niet altijd wordt als het zwaarste beschouwd, wat zulks toch feitelijk is.

Elke overzetting des Bijbels, uit het Hebreuwsch en Grieksch, b.v. is een ontzaglijk werk. Maar vooral geldt dit voor het overbrengen in een taal, die o.a. nog nooit geschreven is, die voor vele begrippen en zaken geen woord heeft, of die in bouw, enz. geheel eigenaardig is.

Op vele Zuidzee-eilanden b.v. kenden de inboorlingen geen andere viervoetige dieren dan varkens en ratten. Hoe moest men nu *paard* en *koe* vertalen? Men vond er iets op, door b.v. te schrijven: „Dier om op te rijden,” en „beest, dat melk geeft.” Maar ieder voelt, dat is geen *duidelijke*, voldoende aanwijzing. En zoo is er veel. Denk slechts aan „vischnet” voor „tralie” in het Eskimoosch.

Men kent Korea, het land in N.-O.-Azië, onlangs door Japan in bezit genomen. Niets merkwaardiger dan de ontzaglijke en zegenrijke uitbreiding van het Christendom aldaar in de laatste tijden. Doch de 20 millioen Koreanen behoeften dringend den Bijbel. Thans is die geheel in hun taal overgezet.

Maar welk een werk van inspanning en volharding is dat geweest! Iets er van wil ik vertellen.

Vooreerst is het Koreaansch een *dubbele* taal, d.w.z. de spreektaal en die der letterkunde verschillen geheel van elkaar.

Ten tweede is het een ontzettend vormrijke, veel omvattende taal. Bij ons heeft een zelfstandig naamwoord hoogstens *twee* of *drie* vormen. (*Bakker, bakkers.*) In het Koreaansch kan het *tegelijk vier* buigings-uitgangen hebben, wat een gewoon Westersch begrip te boven gaat.

Een Nederlandsch werkwoord heeft in den regel zes vormen. (*Loopen, loopende, geloopen, loopt, liep, liept.*) Maar een Koreaansch heeft er *± duizend!* Al naar het vervormd wordt drukt het uit: Persoonlijke ervaring, hooren zeggen, waarschijnlijkheid, twijfel, wensch, bedoeling, oorzaak, toestemming, voorwaarde, vraag, uitroep, zijdelingsche rede, enz. — Daar is een Fransch, ja zelfs een Grieksch werkwoord nog niets bij, hoeveel smart die ook menig jongmensch bereiden!

Dat een Bijbeloverzetting in zulk een taal tot allerlei moeilijkheden en vergissingen aanleiding gaf, is reeds duidelijk. Daarbij moesten Heidensche woorden als 't ware tot nieuwe „gedoopt” worden. Het Koreaansche woord voor *zonde* b.v. bleek alleen te beduiden: *ontdekt* kwaad, en beteekende eigenlijk: misdaad. De denkbeelden „God” en „blauwe hemel” liepen ineen. „Liefde” was een gevoel van een meerdere voor een mindere. God kon dus ons wel liefhebben, maar wij God niet.

En eindelijk gaf het letterschrift groote moeite. Het Koreaansch is verwant met het Japansch, maar een geheel zelfstandige taal. Nu lijken vele teekens op elkaar, en dit bleek den Japanschen zettters te machtig. Zoo werd de Bijbelvertaling van 1894 „slechter dan onbruikbaar,” wegens de honderden drukfouten, die den zin wijzigden of onzin maakten. Zoo stond er letterlijk: „Paulus, volgende de dochter van God,” in plaats van: „Paulus, een apostel naar den wil van God.” De Japansche zetter had voor het Koreaansche *dat*, het eveneens Koreaansche *dat* gelezen, en de corrector, geen vertaler, had de fout niet bespeurd.

En gelijk voor Korea gaat het ook elders. De doorkundige oud-directeur van het Zendingshuis der Ned. Zend.-vereeniging, de heer Coolsma, vertelde mij eens, hoe hij, den Bijbel vertalende in het Soendaneesch, geen woord vond voor *Middelaar*. Na lang denken besloot men het te vertalen door *deur*, wijl een deur altijd twee plaatsen verbindt en toegang geeft van de eene tot de andere.

In den laatsten tijd wordt ook wel een andere weg ingeslagen. Heeft een taal b.v. geen woord voor *paard*, dan neemt men eenvoudig het Grieksche *hippos*, zoo noodig in spelling wat veranderd. Wat een „hippos” is, kan men dan

door beschrijving of afbeelding de lieden leeren. Trouwens een Oostersche tent, een woudezel, een granaatboom kennen de meesten onzer ook op geen andere wijs.

Eenige jaren geleden vertaalde de Australische Zending de Psalmen in de taal van Florida, een der Salomonseilanden. Men meende o.a. den volzin: „De woudezels breken er hun dorst mee,” uit Ps. 104, goed te hebben overgezet. Doch wat bleek later? Dat er letterlijk stond:

De ruw-woeste varkens drinken water om den hik tegen te gaan!

Er is dus reden voor oplettendheid.

Maar ook tot hooge waardeering van hen, die Gods Woord voor de volken der aarde ontsluiten. Hunner is een roem, grooter dan die van helden op het slagveld.

A. J. HOOGENBIRK.

VOOR ALGEMEENE ONDERWERPEN.

Evangelist. — Tegenstrijdigheid. — Gen. 6:4. — Matth. II:11.

W. vraagt: Wat wordt eigenlijk bedoeld met het woord *Evangelist*?

Antw. — Ten eerste, naar Paulus' brieven, iemand, die de „Blijde boodschap” brengt. Ook in onzen tijd dus iemand, die werkt in het Evangelie; niet zelden in kringen, die, schoon in een Christelijk land, toch buiten Christus leven. Er zijn Evangelisten, die als zoodanig zijn aangesteld, en in dienst der kerk of van een vereeniging staan, waartoe zij behooren. Vele staan echter buiten alle verband, en trachten door woord en geschrift het Evangelie ingang te doen vinden. Paulus noemt de Evangelisten onder de gaven, niet onder de *ambten* op.

Ten tweede: de schrijvers der vier Evangelien: Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes. Deze worden in bijzonderen zin Evangelisten genoemd.

Het stellen der vraag herinnert mij iets, dat vóór een vijftig jaar moet zijn gebeurd. Zekere kerkeraad ontving het verzoek om onder de bevolking eener naburige heide een Evangelist aan te stellen. De eerwaarde heeren begrepen daar niets van. Hun antwoord luidde dan ook: „Zooals ieder weet, zijn er nooit meer dan vier Evangelisten geweest, en die zijn reeds lang overleden. Het verzoek wordt dus gewezen van de hand!” A. J. H.

A. G. te R. schrijft:

In de bekeeringsgeschiedenis van Paulus staat: „En de mannen, die met hem over weg reisden, stonden verbaasd, hoorende wel de stem, maar niemand ziende,” (Hand. IX:7.) en: „En die met mij waren, zagen wel het licht en werden zeer bevreesd, maar de stem desgenen, die tot mij sprak, hoorden ze niet.” (Hand. XXII:9.)

We hebben hier dus m.i. te doen met een tegenstrijdigheid, n. l. deze, dat in het eerste vers wél de stem gehoord werd en in het tweede vers niet, terwijl in IX:7 niemand gezien werd, in XXII:9 daarentegen wel.

Zoudt u mij hieromtrent eenige opheldering willen verstreken?

Antw. — De moeilijkheid, waarop hier gewezen wordt, verdwijnt na nauwkeurige lezing. Wat het *zien* betreft, uit vs. 7 blijkt, dat Paulus' reisgenooten geen *persoon* zagen. Hiertegen strijdt volstrekt niet, dat zij volgens Hand. XXII:9 wel een *licht* aanschouwden. Het één rijmt zeer goed met het ander.